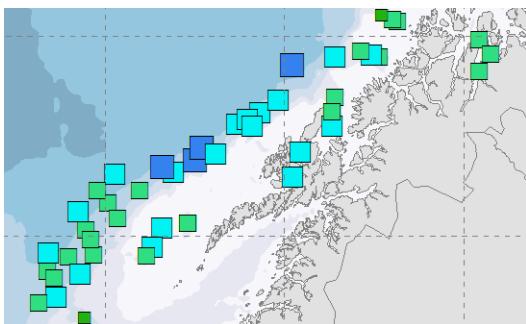

Produktark: Organiske miljøgifter i bunnsedimenter

BESKRIVELSE

Kartinnsyn Sum PAH

Datasettet består av resultater av kjemiske analyser av det øverste laget (0-1 cm) av bunnsedimenter i norske hav- og kystområder, og viser innholdet av organiske stoffer, som hydrokarboner (PAH, THC), persistente organiske miljøgifter (PCB, klorerte pesticider, PBDE) og nye organiske miljøgifter (inkludert PFAS).

Datafilen er utstyrt med lenker til relevante geokjemirapporter som gir mer detaljert informasjon om kartleggingen av organiske miljøgifter i forskjellige havområder.

FORMÅL/BRUKSMRÅDE

Begrepet organiske miljøgifter inkluderer organiske forbindelser som er potensielt skadelige for miljøet. Noen av disse, som PAH, har naturlige kilder, og forekommer i varierende konsentrasjoner i finkornete sedimenter alle steder i havet. Andre er kun menneskeskapte, og det finnes ikke naturlig bakgrunnsnivå for disse i havet. Mange organiske miljøgifter er svært persistente, dvs. bryter ned meget sakte i naturen. De fleste er giftige, selv i lave konsentrasjoner. Organiske miljøgifter har tendens til bioakkumulasjon, det vil si at konsentrasjonen i en organisme kan øke i forhold til konsentrasjonen i omgivelsene. Miljøgiftene kan videre biomagnifiseres i næringskjeden, dvs. at organismer som ligger på et høyere trofisk nivå vil få høyere nivåer av miljøgifter enn de som ligger på lavere trofisk nivå. Egenskapene som samlet medfører forhøyet innhold av organiske miljøgifter i det

marine miljø kan gi skadelige virkninger på marin biota og mennesker som spiser sjømat.

Datasettet viser innhold av en rekke organiske miljøgifter.

Detaljnivået på datasettet tilsier bruk innenfor kartmålestokken: 1:10.000-8.000.000.

EIER/KONTAKTPERSON

Havforskningsinstituttet

Dataeknisk:

Alexander Beck, alexander.beck@hi.no

Fagekspert: Stepan Boitsov, stepan.boitsov@hi.no

DATASETTOPPLØSNING

Målestokktall: 1:10.000-8.000.000

Stedfestingsnøyaktighet (meter): 5-20 m

UTSTREKNINGSINFORMASJON

Uttrekningsbeskrivelse

Norske havområder og enkelte fjorder

KILDER OG METODE

Sedimentprøver for kjemiske analyser er samlet inn på tokt med Havforskningsinstituttets egne fartøy i regi av flere forskjellige prosjekter, inkludert MAREANO-programmet. Multicorer, boksprøvetaker og Van Veen grabb er brukt til prøvetaking. De fleste organiske miljøgifter er analysert på Havforskningsinstituttets kjemilaboratorier. Enkelte nye organiske miljøgifter analyseres av Norsk Institutt for Luftforskning (NILU). Resultater av alle miljøgeokjemiske undersøkelser er samlet i en felles database sammen med uorganiske miljøgifter og sedimentkarakteristikk fra Norges geologiske undersøkelse (NGU).

Referanse til datasettet:

MAREANO Kjemidatabase, organiske stoffer.

Havforskningsinstituttet/MAREANO

[nedlastingsdato]

AJOURFØRING OG OPPDATERING

MAREANO Kjemidatabase ajourholdes og oppdateres fortløpende og minst en gang i året.

LEVERANSEBESKRIVELSE

Format (Versjon)

- Excel-tabell

Prosjekter

Geografiske koordinater bredde/lengde (WGS84)

Tilgangsrestriksjoner

Informasjon tilgjengeliggjøres under internasjonal lisens for deling av data [CC BY 4.0](#). Ved bruk av informasjon fra Havforskningsinstituttet (HI), skal følgende tekst alltid oppgis:
"Inneholder data under internasjonal lisens for deling av data CC BY 4.0 tilgjengeliggjort av Havforskningsinstituttet (HI)".

Tjeneste

http://www.imr.no/mareano_kjemi

Formell beskrivelse av tjenesten (capabilities):

<https://maps.imr.no/geoserver/ows?request=GetCapabilities&service=WMS>

Kartvisning

<http://mareano.no/kart/mareano.html#maps/5208>

OBJEKTTYPELISTE

EGENSKAPSLISTE

- Sample Full-ID
- DDE (lengdegrad, desimalgrader)
- DDN (breddegrad, desimalgrader)
- mbsl meter under havoverflaten
- Sample ID
- THC Totalt hydrokarbon innhold [mg/kg tørrvekt]
- Naftalen [her og videre i µg/kg tørrvekt]
- 2-Metylnaftalen
- 1-Metylnaftalen
- Bifenyl
- 2,6-Dimetylnaftalen
- 1,3-Dimetylnaftalen
- 2,3-Dimetylnaftalen
- 1,4-Dimetylnaftalen
- Acenaftylen
- Acenaften
- Dibenzofuran
- 1,3,7-Trimetylnaftalen
- 2,3,5-Trimetylnaftalen

Organiske miljøgifter i bunnsedimenter

- 1,2,3-Trimetylnaftalen
- 1,4,6,7-Tetrametylnaftalen
- 1,2,5,6-Tetrametylnaftalen
- Fluoren
- 1-Metylfluoren
- Dibenzotiofen
- Fenantron
- Antracen
- 4-Metyldibenzotiofen
- 3-Metylfenantron
- 2-Metylfenantron
- 9-Metylfenantron
- 1-Metylfenantron
- 4-Etyldibenzotiofen
- 3,6-Dimetylfenantron
- 4-Propyldibenzotiofen
- 1,7-Dimetylfenantron
- 1,2-Dimetylfenantron
- 2,6,9-Trimetylfenantron
- 1,2,6-Trimetylfenantron
- 1,2,7-Trimetylfenantron
- 1,2,6,9-Tetrametylfenantron
- Fluoranten
- Pyren
- Benz[a]antracen
- Krysen
- Benzo[b]fluoranten
- Benzo[k]fluoranten
- Benzo[j]fluoranten
- Benzo[e]pyren
- Benzo[a]pyren
- Perylen
- Indeno[1,2,3-cd]pyren
- Dibenz[a,h]antracen
- Benzo[ghi]perylen
- BDE 28 Bromdifenyler 28
- BDE 35 Bromdifenyler 35
- BDE 75 Bromdifenyler 75
- BDE49+BDE71 Bromdifenyler 49 og 71
- BDE 47 Bromdifenyler 47
- BDE 66 Bromdifenyler 66
- BDE 77 Bromdifenyler 77
- BDE 100 Bromdifenyler 100
- BDE 119 Bromdifenyler 119
- BDE 99 Bromdifenyler 99
- BDE 118 Bromdifenyler 118
- BDE 85 Bromdifenyler 85
- BDE 154 Bromdifenyler 154
- BDE 153 Bromdifenyler 153

Organiske miljøgifter i bunnsedimenter

• BDE 138	Bromdifenyleter 138	• TEHP	<i>Tris(2-ethylheksyl)fosfat</i>
• BDE 183	Bromdifenyleter 183	• 4- <i>tert</i> -Oktylfenol	
• BDE 181	Bromdifenyleter 181	• 4- <i>tert</i> -Oktylfenol monoetoksyat	
• BDE 190	Bromdifenyleter 190	• 4- <i>tert</i> -Oktylfenol dietoksyat	
• BDE 207	Bromdifenyleter 207	• 4-Nonylfenol	
• BDE 203	Bromdifenyleter 203	• 4-Nonylfenol monoetoksyat	
• BDE 196	Bromdifenyleter 196	• 4-Nonylfenol dietoksyat	
• BDE 205	Bromdifenyleter 205	• Bisfenol A	
• BDE 195	Bromdifenyleter 195	• PFOSA	Perfluoroktansulfonamid
• BDE 206	Bromdifenyleter 206	• PFBS	Perfluorbutansulfonat
• BDE 209	Bromdifenyleter 209	• PFPS	Perfluorpentansulfonat
• PCB 28	Polyklorert bifenyl 28	• PFHxS	Perfluorheksansulfonat
• PCB 31	Polyklorert bifenyl 31	• PFHpS	Perfluorheptansulfonat
• PCB 52	Polyklorert bifenyl 52	• PFOS	Perfluoroktansulfonat
• PCB 101	Polyklorert bifenyl 101	• PFNS	Perfluornonansulfonat
• PCB 105	Polyklorert bifenyl 105	• PFDCS	Perfluordekansulfonat
• PCB 118	Polyklorert bifenyl 118	• PFHxA	Perfluorheksanoat
• PCB 138	Polyklorert bifenyl 138	• PFHpA	Perfluorheptanoat
• PCB 153	Polyklorert bifenyl 153	• PFOA	Perfluoroktanoat
• PCB 156	Polyklorert bifenyl 156	• PFNA	Perfluornonanoat
• PCB 180	Polyklorert bifenyl 180	• PFDCa	Perfluordekanoat
• <i>p,p'</i> -DDD	<i>p,p'</i> -Diklordinfyldikloretan	• PFUnA	Perfluorundekanoat
• <i>p,p'</i> -DDE	<i>p,p'</i> -Diklordinfyldikloretlen	• PFDoA	Perfluordodekanoat
• <i>trans</i> -Nonaklor		• PFTriA	Perfluortridekanoat
• Dieldrin		• PFTeA	Perfluortetradekanoat
• Siloksan D4		• 4:2 FTS	4:2 Fluortelomer sulfonsyre
• Siloksan D5		• 6:2 FTS	6:2 Fluortelomer sulfonsyre
• Siloksan D6		• 8:2 FTS	8:2 Fluortelomer sulfonsyre
• SCCP	Kortkjedete klorparafiner	• Dibromaldrin	
• MCCP	Mellomkjedete klorparafiner	• Dekloran 601	
• TEP	Trietylfosfat	• Dekloran 602	
• TCEP	<i>Tris(2-kloretyl)fosfat</i>	• Dekloran 603	
• TPrP	Tripropylfosfat	• Dekloran 604	
• TCIPP	<i>Tris(2-klorisopropyl)fosfat</i>	• Dekloran pluss <i>syn</i>	
• TiBP	Triisobutylfosfat	• Dekloran pluss <i>anti</i>	
• BdPhP	Butyldifenylylfosfat		
• TPHP	Trifenylylfosfat		
• DBPhP	Dibutylfenylfosfat		
• TnBP	Tri-n-butylfosfat		
• TDCIPP	<i>Tris(1,3-diklor-2-propyl)fosfat</i>		
• TBOEP	<i>Tris(2-butoksyetyl)fosfat</i>		
• TCP	Trikresylfosfat		
• EHDP	2-Etylheksyldifenylylfosfat		

LENKER

- [Les mer om Miljøkjemi og forurensing i norske havområder](#)
- [Metodebeskrivelse for prøvetaking og analyse av havbunnssedimenter](#)
- Internasjonal lisens for deling av data [CC BY 4.0](#)